7

zසකාත්

خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا وَصَلِّ عَلَيْهِمْ...

"(නබිතුමණි) ඔවුන් පිවිතුරු කර එමගින් ඔවුන් සිල්වත් කරන, දන ඔවුන්ගේ වස්තුවලින් ගනු. තව ද ඔවුනට (දුආ) ප්‍රාර්ථනා කරනු...." (9 අත් තෞබා :103)

ඉස්ලාමීය පංච මහා වගකීම් අතරින් zසකාත් ඉතා වැදගත් ස්ථානයක් ගනියි. දුගීන්ගේ දුක විසඳීමට ඉස්ලාම් පෙන්වා දුන් විකල්පයක් මෙන් ම මග පෙන්වීමක් ලෙස ද මෙය දිස් වේ.

භාෂාමය වශයෙන් zසකාත් යන වචනය පිරිසිදු දියුණුව, සංවර්ධනය, යහ පැවැත්ම, වැනි අර්ථයන් ගෙන දෙන්නේ ය. ඉස්ලාමීය දැක්මට අනුව අල්ලාහ් "සුදුස්සන්ට හිමි විය යුතු" යැයි වස්තුවෙන් නියම කරන ලද නිශ්චිත ප්‍රමාණය දැක්වීමට මෙම පදය භාවිත කෙරේ. එසේ ම, අල්ලාහ් නියම කරන ලද එම නිශ්චිත ප්‍රමාණය ප්‍රදනය කිරීම දැක්වීමට ද මෙම පදය භාවිත කරන්නේ ය. අල් කුර්ආනය හා සුන්නාහ් zසකාත්හි වැදගත්කම විවිධ ක්‍රම මගින් හුවා දක්වා ඇත.

zසකාත්, සලාතය සමග එක්කර අල් කුර්ආනයෙහි ස්ථාන රැසක ම සඳහන් කර ඇත.

සලාත්හි නිරත වන්න; zසකාත් දෙන්න; රුකූඋ කරන්නනවුන් සමග රුකූඋ කරන්න; (2 අල් බකරා :43)

(මුඃමින්වරුනි) තොප දයාලුභාවය ලබනු පිණිස සලාත්හි නිරත වන්න; zසකාත් දෙන්න; තව ද (අල්ලාහ්ගේ) රසූල්වරයාට කීකරු වන්න (24 අන් නූර් :56)

අල්ලාහ්ගේ දයාද ලබා ගත හැකි මාර්ගවලින් එකක් ලෙස අල් කුර්ආනය සකාතය හඳුන්වා දී ඇත.

"(එයට අල්ලාහ්) මගේ දයාලුභාවය සියලු වස්තූන්හි ව්‍යාපකය අණපනත් ආරක්ෂා කරන්නා වූ ද Zසකාත් දෙන්නා වූ ද අයට අපගේ ආයාවන් (වාක්‍යන්) ගැන විශ්වාස කරන්නා වූ අයට ද එය සලස්වන්නෙමි යි, කීවේ ය." (7 අල් අහ්රාෆ් :156)

අල්ලාහ්ගේ උපකාර ලබා ගත හැකි කොන්දේසි අතරින් එකක් ලෙස Zසකාත් ගෙවීම දැක්විය හැකි ය.

"...අල්ලාහු ඔහුට උදවු කරන අයට උදවු කරන්නේ ම ය. ඇත්තෙන් ම අල්ලාහු ශක්ති සම්පන්න ම ය, සර්වබලධාරී ය. ඒ අය අපි ඔවුන් භූමියෙහි සංස්ථාපනය කළෙමු නම් ඔවුහු සලාත්හි නිරත වන්නෝ ය. Zසකාත් දෙන්නෝ ය, යහ දැය කරන්නෝ ය, අයහපත් දැයින් වැළකෙන්නෝ ය, සෑම දැයෙහි ම අවසානය අල්ලාහුට ම ය."
(22 අල් හජ්: 40-41)

ස්වර්ගය උරුමකර ගන්නන්ගේ වැදගත් ගුණාංග අතරින් එකක් ලෙස Zසකාත් සැළකේ. "Zසකාත් නොවරදවා ලබා දෙති" (23 අල් මූඃමිනූන් :4)

මුස්ලිම් සමාජයේ මූලික ගුණාංගයක් ලෙස Zසකාත් දිස් වේ.

"විශ්වාස කරන පුරුෂයෝ ද විශ්වාස කරන ස්ත්‍රීහු ද ඔවුන්ගෙන් ඇතමෙක් ඇතමෙකුට ආරක්ෂකයෝ ය. ඔවුහු හොඳ අණවති. නරක දැයින් වලක්වති. සලාතය ඉටු කරති. Zසකාත් දෙති. අල්ලාහ්ට ද ඔහුගේ රසුල්වරයාට ද කීකරු වෙති."
(9 අත් තෞබා :71)

Zසකාත් නොගෙවන්නන්ට ආසන්න වශයෙන් හිමි වන දඬුවම පිළිබඳ ව ද ඉස්ලාම් අවවාද කර ඇත.

"විශ්වාසවන්තයිනි (දහම්ලත් ජනයාගෙන්) උගත් විශාරදයින් සහ පූජකවරුන් අතුරින් බහුතරයක් මිනිසුන්ගේ මතය වැරදි ක්‍රමවලින් (කැදර ලෙස) ගිල ගනිති. තව ද අල්ලාහ්ගේ මාර්ගයෙන් ඔවුන් වළක්වති. රන් රිදී ගොඩ ගසා ගෙන අල්ලාහ්ගේ මාර්ගයේ ඒවා වියහියදම් නොකරන අයට වේදනා සහගත පීඩාව සම්බන්ධයෙන් ශුභාරංචිය දෙනු" (9 අත් තෞබා :34)

"කණ්ඩායමක් Zසකාත් නොගෙවා සිටියේ නම් අල්ලාහ් ඔවුන් දුගීභාවයෙන් පරීක්ෂාවට ලක් කරන්නේ ය" (තබරානී)

" කණ්ඩායමක් Zසකාත් නොගෙවා සිටියේ නම් අල්ලාහ් ඔවුන්ට වැසි වළක්වන්නේ ය." (හාකිම්)

සකාත් මගින් ලැබෙන ප්‍රයෝජන අප්‍රමාණ ය. ඉන් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

1. Zසකාත් ගෙවන්නාගේ සිත පිරිසිදු වේ. ඔහු තෘෂ්ණාවෙන් මිදේ. සෑම දෙයක් ම මුදල් වේ, යැයි සිතා ජීවත් වන පහත් ජීවිතයෙන් ඔහු ආරක්ෂා වන්නේ ය. එමනිසා සෙනෙහෙබර හැඟීමෙන් සමාජ සේවයේ නියැළීමට ඔහු ඉදිරිපත් වේ.
2. Zසකාත් දුගීන්ගේ සිත පිරිසිදු කරයි. ඊර්ෂ්‍යාව, පිළිකුල යනාදි මානසික රෝගවලින් ඔහු නිදහස් කරන්නේ ය. මේ නිසා ධනවතුන්ගේ දියුණුව ප්‍රිය කරන්නෙකු බවට හා ඒ උදෙසා ප්‍රාර්ථනා කරන්නෙකු බවට පත් වේ.

3. දෙවිඳුන්ට තුති පුදන මානසික මට්ටම Zසකාත් දියුණු කරයි. වස්තුව තබා ගෙන සිටින කෙනකු ඒවාට Zසකාත් ලබා දීම, දෙවිඳුන්ට තුති පුදන මාර්ගය වේ. දයාද දිගට ම ආරක්ෂා කර ගන්නා මාර්ගය ද එය ම වේ.

   "තොපි කෘතඥ වන්නහු නම් ඇත්තෙන් ම මම තොපට වැඩි කර දෙන්නෙමි...." යනුවෙන් අල් කුර්ආනය පවසයි. (14 ඉබ්රාහීම් : 7)

4. සමාජය තුළ අන්‍යෝන්‍ය සෙනෙහස, සාමූහික වගකීම්, එකමුතුබව යනාදිය වර්ධනය කිරීමට Zසකාත් මග පෙන්වන්නේ ය.

5. සමාජය තුළ විශාල ආර්ථික පසුබෑස්මක් ඇති නොවීමට Zසකාත් හේතු වේ. සමාජය තුළ කිහිප දෙනෙකු සුඛෝපභෝගී ව ජීවත් වන විට බොහෝ දෙනකු දුගීබවේ මිරිකී පීඩා විඳීම කිසි දු සිතක් නොපිළිගනී. Zසකාත් ක්‍රමවත්ව ඉටු කරනු ලබන සමාජය තුළ මෙවැනි ඛේදනීය තත්ත්වයක් ඇති නොවේ.

6. දුගීබව විවිධ අපරාධවලට හේතු වේ. Zසකාත් දුගීන්ගේ දුක නැති කරන බැවින් සොරකම්, මංකොල්ලකෑම් වැනි අපරාධ පිළිබඳ බිය පහ ව ගොස් ජන සමාජයට ම සැනසීමෙන්, ආරක්‍ෂා සහිත ව සිටීමට හැකි වේ. මේ ආකාරයට Zසකාත් එම සමූහයේ ආර්ථික වර්ධනය වේගවත් කරයි.

7. Zසකාත් ආර්ථික වර්ධනයට මග පාදයි. සෑම වර්ෂයක ම Zසකාත් ගෙවිය යුතු බැවින් ධනවතුන් තම වස්තුව Zසකාත් මගින් අඩු නොවී රැකගැනීමට වෙහෙස වෙති; ප්‍රයෝජනවත් මාර්ගයන්හි ප්‍රාග්ධනය යොදවති. මේ නිසා සමාජයේ ආර්ථිකය වර්ධනය වී සශ්‍රික වේ.

8. විරැකියා ගැටලුව විසඳීමට ද Zසකාත් අත්තිවාරමක් දමනු ලබයි. රැකියාවක් ඇරඹීමට මූලික ප්‍රාග්ධනයක් නොමැත්තන්ට ප්‍රාග්ධනය ලබා දෙන්නේ ය. රැකියා පුහුණුව අවශ්‍යවූවන්ට එය ද ලබා දෙන්නේ ය.

Zසකාතයට ආවේනික ප්‍රතිඵලය ලබා දීමට නම් එය සාමූහික වශයෙන් ඉටු කිරීම අවශ්‍ය වේ. Zසකාත් සාමූහික වගකීමක් යන්න වටහා ගැනීමට පහත සඳහන් කරුණු සහාය වේ.

Zසකාතය කවරකුට ලබා දිය යුතු ද, යන්න විවරණය කරන අල් කුර්ආනය එය ලැබිය යුතු අය අතරට Zසකාත් එක්රැස් කරන සේවයෙහි නියැළෙන්නන් ද සඳහන් කර ඇත. තනි පුද්ගලයින්ගෙන් Zසකාතය රැස් කර සුදුස්සන්ට ලබා දීම සමාජ සේවාවකැයි මෙයින් වටහාගත හැකි ය. අල් කුර්ආන් ධනවතුන්ගෙන් Zසකාත් ලබා ගන්නා ලෙස විධාන නිකුත් කර ඇත. ඔවුන් එයින් සුපිරිසිදු කරනු පිණිසත් ඔවුන්ගේ වස්තුවෙන් සදකාවක් ගනුව. ඔවුන් උදෙසා දුආ කරව. ඇත්තෙන් ම නුඹගේ දුආ කිරීම ඔවුනට ශාන්තියෙකි. අල්ලාහු සියල්ල අසන්නේ ය; දන්නේ ය. (9 අත් තෞබා :103)

නබි සල්ලල්ලාහු අලෛහි වසල්ලම් තුමා මුආද් රළියල්ලාහු අන්හු තුමා යෙමන් ප්‍රදේශයට යවන විට දෙනු ලැබූ උපදේශයන්හි උපස්ථානය පිළිබඳ ව "ඔවුන්ගේ ධනවතුන්ගෙන් එය ලබා ගෙන දුගීන්ට එය ලබා දෙනු ලැබේ" (බුහාරි) මෙලෙස සඳහන් කිරීමෙන් Zසකාත් සාමුහික වගකීමක් යැයි වැටහෙන්නේ ය.

නබි සල්ලල්ලාහු අලෛහි වසල්ලම් තුමා ද කලීෆාවරුන් ද Zසකාත් රැස් කර ගෙනෙන්නට පුද්ගලයින් පිටත්කර යැවූ බව ඉතිහාසය පවසයි.

සකාත් සාමුහික වශයෙන් ඉටු කිරීමෙන් ප්‍රායෝජන රැසක් ලැබෙන්නේ ය.

- ★ ධනවතුන් කිසිවකුටත් Zසකාත් වගකීමෙන් මිදී නොසිටීමට මග පෙන්වයි.
- ★ දුගීන්ගේ ආත්ම ගෞරවය ආරක්ෂා කරන්නේ ය.
- ★ දුගීබව නැති කිරීමට විශාල වැඩ සටහන් ක්‍රමවත් ව සැලසුම් කිරීමට හැකිවීම
- ★ Zසකාත් පිළිබඳව සැලකිය යුතු සියල්ලන්ගේ ම අවධානයට යොමු කර ගත හැකි වීම.
- ★ සමාජ යහපත රකින සේවාවන්වල අවධානය යොමු කරවා ගත හැකිය.

Zසකාත් සම්බන්ධ නීතිරීති පිළිබඳ දැන සිටීම එය ක්‍රමවත් ව ඉටු කිරීමට අත්‍යවශ්‍ය වේ. ඒ පිළිබඳ ව කෙටියෙන් සලකා බලමු.

Zසකාත් අනිවාර්ය වන කොන්දේසි

1. මුස්ලිම්වරයෙකු වීම.
2. ස්වාධීන පුද්ගලයෙකු වීම.
3. වස්තුවේ හිමිකරු වීම.

පොදු වස්තූන් උදෙසා Zසකාත් ගෙවීම වාජිබ් නොවේ. නමුත් වැඩිවියට පත් නොවූ දරුවකුගේ හෝ සිහිවිකල් වූ කෙනකුගේ වස්තුව පාලනය කරන්නා එයට තමන් හිමිකරු නොවූව ද ඒ වෙනුවෙන් Zසකාත් ගෙවීම වගකීමක් වේ.

4. නිසාබ් තත්ත්වයට පත් වී තිබීම

Zසකාත් අනිවාර්ය වන සෑම වස්තුවක ම එය අනිවාර්ය වීමට සඳහන් කරන ලද අවම ප්‍රමාණය දැක්වීමට 'නිසාබ්' යන වචනය භාවිත කරයි. භාණ්ඩය අනුව නිසාබ් ප්‍රමාණය වෙනස් වේ.

5. වර්ෂයක් සම්පූර්ණ වී තිබීම

මෙහි දී වර්ෂයක් යනු චන්ද්‍ර වර්ෂය වේ. නිශ්චිත වස්තුව තමන්ට හිමි වූ මොහොතේ සිට වර්ෂය ආරම්භ වේ. වර්ෂයක් සම්පූර්ණ වී තිබීම යනු වසරක් පුරා නිෂ්චිත වස්තුව අතැති ව තිබීම වේ. ධාන්‍ය, පලතුරු වර්ග, නිදන් යනාදියට වර්ෂයක් සම්පූර්ණ විය යුතු ය, යන කොන්දේසිය නොමැත. ඒවාට අත්පත් වූ විගස Zසකාත් දීම අනිවාර්ය වේ.

6. වස්තුව වර්ධනය වන්නක් විය යුතු ය.

7. මූලික අවශ්‍යතාවලට වඩා අතිරික්ත ව තිබීම.

සකාතයේ ඵල

1. නියයත් තැබීම
2. සුදුස්සන්ට ලබා දීම.

සකාත් අනිවාර්ය වන භාණ්ඩ

භාණ්ඩ පස් වර්ගයකට zසකාත් අනිවාර්ය වේ. ඒවා ද ඒවායෙහි නිසාබය ද අවධානයට ලක් කරමු.

1. පශු සම්පත්

පශු සම්පත් අතරින් එළු, ගව, ඔටු යන තුනට ම zසකාත් අනිවාර්ය වේ. නමුදු, ගැල් ඇදීම, සීසෑම යනාදි කටයුතුවලට භාවිත කරනු ලබන සතුන් වෙනුවෙන් zසකාත් දීම අනිවාර්ය නොවේ.

ආ) එළුවන්

එළුවන්ගේ ආරම්භ නිසාබය 40ක් වේ.

එළුවන්	40ට	වසර දෙකක්	වයසැති	එක් එළු දෙනක්
එළුවන්	121ට	වසර දෙකක්	වයසැති	එළු දෙනුන් 2ක්
එළුවන්	201ට	වසර දෙකක්	වයසැති	එළු දෙනුන් 3ක්
එළුවන් 400ට	වසර දෙකක්	වයසැති එළු දෙනුන් 4ක්		

මීට වඩා වැඩි වන සෑම එළුවන් 100 දෙනෙකු සඳහා ම වසර දෙකක් වයසැති එළු දෙනෙකු බැගින් ලබා දිය යුතු ය.

ආ) ගවයන්

ගවයන්ගේ ආරම්භ නිසාබය 30ක් වේ.

ගවයන්	30කට	වසරක් වයසැති	1 ගව නාම්බෙක්
ගවයන්	40කට	වසර දෙකක් වයසැති	1 එළදෙනක

ඇ) ඔටුවන්

ඔටුවන්ගේ ආරම්භ නිසාබය 05ක් වේ.

ඔටුවන් පස් දෙනකුට එක එළුවෙකු බැගින් ඔටුවන් 20කට එළුවන් හතර දෙනකු වශයෙන් වැඩි වී ඔටුවන්ගේ සංඛ්‍යාව 25ක් වූ විට වසරක් වයසැති ඔටු දෙනක් දිය යුතු ය.

2. ධාන්‍ය

ධාන්‍ය සඳහා zසකාත් අනිවාර්ය වීමට එම ධාන්‍ය වගා කරන ලද හා ගබඩා කර තබන ලද්දක් විය යුතු අතර ප්‍රධාන ආහාරයක් විය යුතු ය. එහෙයින් වී, ඉරිඟු වැනි ධාන්‍යයන්ට zසකාත් වාජිබ් වේ.

ධාන්‍යවල ආරම්භ නිසාබය වස්ක් 5කි. මෙය 689.5 kg කට සමාන වේ. වී පොත්ත සමග ගබඩා කරන ලද වී සඳහා නිසාබ් දෙගුණයකි. (1379 kg)

නිසාබය අවධානයට ලක් කරන විට පහත සඳහන් දෑ පිළිබඳ සැලකිලිමත් විය යුතු ය.

අ) වසරක් ඇතුළත අස්වැන්න කිහිප වරක් නෙළන්නේ නම්, සෑම වරක් පාසාම zසකාත් ගෙවිය යුතු ය. සෑම වරක ම ලැබෙන අස්වැන්න නිසාබ් තත්ත්වයට පැමිණ නැතිනම් වසරක් ඇතුළත සෑම වරක ම ලැබුණු අස්වැන්න එකට ගණන් බලා නිසාබ් ගණනය කළ යුතු ය.

ආ) එකිනෙකට වෙනස් ධානය වර්ග දෙකක් එකට එක්කර නිසාබය ගණනය කළ නො හැකි ය.
(උදහරණ : ඉරිඟු හා වී)

ඉ) එක ම ධාන්‍ය වර්ගයෙහි විවිධ වර්ග එකට එක් කර නිසාබ් ගණනය කරනු ලැබේ.
(උදහණ : නාඩුහාල් හා සම්බා)

3. පලතුරු වර්ග

රට ඉඳි, මිදි යන පලතුරු වර්ග දෙකට zසකාත් වාජිබ් වේ. ආරම්භ නිසාබය අනිවාර්ය වන ආකාරයට සෑම ධාන්‍ය වර්ගයට ම අයත් නීතිරීති මෙයටත් අදාළ වේ.

4. ඛනිජ ද්‍රව්‍ය

රන්, රිදී යනාදි වර්ග දෙකට zසකාත් අනිවාර්ය වේ.

රත්රන්වලට ආරම්භ නිසාබය වනුයේ මිස්කාල් 20කි. මෙය පවුම් 10 1/2කට සමාන වේ; බරින් 85gකට සමාන වේ. රත්රන්වල 1 : 40ක් ලෙස zසකාත් ලබා දිය යුතු ය.

රිදීවලට ආරම්භ නිසාබය වනුයේ දිර්හම් 200ක් වේ. මෙය ග්‍රෑම් 595කට සමාන වේ. රිදීවලටත් 1 : 40ක් zසකාත් ලබා දිය යුතු ය.

රන්, රිදීවලට zසකාත් ලබා දෙන විට අවධානය යොමු කළ යුතු කරුණු කිහිපයක් පහත දක්වේ.

අ) එක ම වර්ගයේ සියලු ම ආභරණ එක්කර zසකාත් උදෙසා නිසාබය ගණනය කළ යුතු ය.
(උදහරණ : මාලය, වළල්ල, බිස්කට් බ්‍රේස්ලට්, ඔටුන්න)

ආ) පරිහරණය කරන රත්තරන්වල zසකාත් අනිවාර්ය නොවේ. නමුත්, අතිරික්ත ව එක් රැස් කර තබන ලද ආභරණවලට zසකාත් අනිවාර්ය වේ.

ඉ) රන්, රිදී භාජනවලට zසකාත් අනිවාර්ය වේ.

ඊ) වෙනත් ලෝහ වර්ග මිශ්‍ර වී ඇත්නම් එය ඉවත් කර නිසාබ් ගණනය කළ යුතු ය.

උ) රන් හෝ රිදී නිදන් වස්තු ලෙස හිමි වී, නිසි නිසාබ් තත්ත්වයට පත් වූයේ නම් 1/5ක් (20%)zසකාත් වශයෙන් දිය යුතු ය.

5. මුදල්

මුදල් සඳහා ආරම්භ නිසාබ් (ග්‍රෑම් 85) රත්‍රන්වල වටිනාකම වේ. රිදීවල නිසාබය zසකාත්හි නිසාබය ලෙස අදහස් කළ යුතු ය, යන මතයක් ද පවතී.

6. වෙළඳ ද්‍රව්‍ය

මුදල් සඳහා වූ නිසාබය මෙයට ද හිමි නිසාබය වේ. මේ සඳහා zසකාත් ලබා දෙන විට පහත කරුණු කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ යුතු ය.

අ) වර්ෂය ආරම්භයේ නිසාබ්හි තත්ත්වයට පත් ව නොතිබුණ ද zසකාතය අනිවාර්ය වේ.

ආ) වෙළෙඳ ද්‍රව්‍ය සඳහා එදිනට පවතින වෙළෙඳ පොළ අගය මත සකාත් ගණනය කළ යුතු ය. එය ගත් මිලට වඩා අඩු හෝ වැඩි හෝ විය හැකි ය.

සකාත් ලැබීමට හිමිකම් ඇති පිරිස

ධනවතුන්ගෙන් රැස් කරනු ලබන zසකාතය නිසි හිමි කරුවන්ට හිමි විය යුතු ය, යන කරුණ කෙරෙහි උද්යෝගයෙන් සිටි නබි සල්ලල්ලාහු අලෛහිවසල්ලම් තුමා වෙත මිනිසෙක් පැමිණියේ ය. ඔහු තමාට zසකාත් ලබා දෙන ලෙස ඉල්ලා සිටියේ ය. ඔහුට නබි සල්ලල්ලාහු අලෛහිවසල්ලම් තුමා " zසකාත් විෂයෙහි නබි වරයකු හෝ වෙනත් කෙනකු හෝ තීරණ ගැනීමෙහි ලා තෘප්තිමත් නොවූ අල්ලාහු තආලා, තමා ම එම විෂයෙහි තීරණය ලබා දී ඇත. එය අල්ලාහ් කාණ්ඩ අටකට බෙදා ඇත. ඔබ එම කාණ්ඩවලට අයත් වන්නේ නම් ඔබට හිමි කොටස ලබා දෙමි" යැයි පිළිතුරු දුන්නේ ය. (අබූ දාවූද්)

නබි සල්ලල්ලාහු අලෛහිවසල්ලම් තුමා මෙසේ පවසා ඇත්තේ, අල් කුර්ආනයේ පහත සඳහන් වැකිය පිළිබඳ ය.

(zසකාත් යන) දානය අන්ත දුගියාට ද, දුගියාට ද, එහි අයකැමියනට ද, ඔවුන්ගේ සිත් (සත්‍යයෙහි) නැමෙන අයට ද, වහලුන් කෙරෙහි ද, ණය කාරයන් කෙරෙහි ද, අල්ලාහුගේ මාර්ගයෙහි ද, මගියනට ද ම ය. අල්ලාහුගෙන් නියමයකි. අල්ලාහ් බොහෝ දන්නේ ය; නුවණැති ය. (9 අත් තෞබා : 60)

සකාත් ලැබීමට හිමිකම් ඇති කාණ්ඩ අට පහත සඳහන් වේ.

1. ෆකීර් - කිසි දු ආදායමක් නොමැති අන්ත දුගියා.
2. මිස්කීන් - තමාට හා තමාගෙන් යැපෙන්නන්ට අවශ්‍ය පමණ ආදායමක් නොලබන්නා.
3. ආමිල් - zසකාත් ගණනය කිරීම, එක් රැස් කිරීම, බෙදාහැරීම ආදි සේවාවල නිරත වන අය.
4. මුඅල්ලෆතුල් කුලුබ් - ඉස්ලාමය වෙත සිත බැඳුණු පිරිස හා පැහැදුණු පිරිස.
5. අර් රිකාබ් - වාරික ක්‍රමයට නිදහස් කරන ලද වහල්ලු.
6. කාරිමුන් - අනුමත වියදමක් සඳහා ණය වී එය පියවා ගත නොහැකි අය.
7. ෆීසබීලිල්ලාහ් - අල්ලාහ්ගේ (දීන්) මාර්ගයෙහි නියැලෙන්නන් යන අරුත ය. මෙහි ඉස්ලාමය ආරක්ෂා කරන සේවයෙහි නිරත වන්නෝ ප්‍රධාන ස්ථානයක් ලබති.
8. ඉබ්නු සබීල් - අනුමත ගමනක යෙදී එය සම්පූර්ණ කිරීමට නොහැකි වන අය.

සකාත් ලැබීමට සුදුසුකම් නොමැති අය

1. ප්‍රමාණවත් ආදායමක් ඇති අය.
2. වහල්ලු.
3. නබි සල්ලල්ලාහු අලෛහිවසල්ලම් තුමාගේ වංශයට අයත් වන අය. (බනූ හාෂිම්, බනූ මුත්තලිෆ්)
4. zසකාත් ලබා දෙන්නාගේ යැපෙන්නන්. (බිරිඳ, දරුවන්, දෙමව්පියන්)
5. මුස්ලිම් නොවන අය.

ඉස්ලාම් පෙන්වා දුන් මෙම නීති රීති රැක ගනිමින් දරිද්‍රතාවෙන් පෙළෙන සමාජය රැක ගැනීමට අධිෂ්ඨාන පූර්වක ව අදිටන් කර ගනිමු.

පාඩමේ ඇතුළත් වැදගත් අරාබි වචන

❁ الفَقِيْرُ ❁ المِسْكِيْنُ ❁ العَامِلُ ❁ الرِّقَابُ ❁ الغَارِمُوْنَ ❁ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ
❁ ابْنُ السَّبِيْلِ ❁ الزَّكَاةُ ❁ النِّصَابُ ❁ الحَوْلُ ❁ مُؤَلَّفَةُ القُلُوْبِ

අභ්‍යාසය

1. zසකාත් යන වචනයේ අර්ථය කුමක් ද?
2. zසකාත්හි වැදගත්කම පෙන්වා දෙන අල් කුර්ආන් වැකි දෙකක් ලියන්න.
3. zසකාත් මගින් හිමි වන සමාජීය ප්‍රයෝජන කිහිපයක් සඳහන් කරන්න.
4. ''zසකාතය සාමූහික වගකීමකි'' යන්න සනාථ කිරීම සඳහා මූලාශ්‍රය ඉදිරිපත් කරන්න.
5. zසකාතය සාමූහික ව ඉටු කිරීමෙන් හිමි වන ප්‍රයෝජන හතරක් සඳහන් කරන්න.